

ve çok üstün silâhlarla donatılmış devletlerin kişisel saldırıları önleyecek birşey yapamayışı üzerinde durmalı mı? Krimnoloji genç bir bilim dalıdır ve elinde araştırma yapacak ve çözüm getirecek para yoktur. İnsan herşeye birden sahip

olamaz ya, hem diğer ülkelerden gelecek saldırılara karşı ülkeni koru, hem de her vatandaşı tek tek saldırıdan korumayı üstlen. Devletin öyle bir mantığı vardır ki bireysel mantık onu anlayamaz.

SCIENCE ET VIE'den
Çeviren: Dr. Selçuk ALSAN

ARKA KAPAK YAZISI :

SON DERECE KÜÇÜK DELİLLER

1944 yılından beri ABD'de Bell laboratuvarları sesin kime ait olduğunu bulan aygıtlar üzerinde çalışmaktadır. Bugün sesi görülür hale getiren bir aygıt geliştirmiş bulunuyorlar (1). Her insanın sesi kendine özgü bir görüntü vermektedir, bu sayede bu aygıtla bir sesin kime ait olduğu bulunabilir. "Alo, kiminle görüşüyorum?" diyen bir sesin verdiği görüntü çok kendine özgüdür (2). Farklı insanların bu cümleyi söylemesi farklı görüntüler vermektedir. Bu bakımdan bu aygıt kimliğini belirtmeden telefon edenleri bulmakta çok yararlı olacaktır (fidve istemek veya şantaj amacı ile telefon etmeler). Fakat aygıtla tamamen güvenilemeyeceğini ileri sürerler de vardır, ayrıca aygıtın fiyatı 35 milyon lira kadardır. Suçluyu bulma laboratuvarında bir flüoresans spektrofotometresi ile bir X ışınları kırınım spektrofotometresi bulunur, bunlarla hem maddelerin yapısal analizi, hem de mineral'lerin nitesel ve nicesel analiz'leri yapılır (3). Suç yerinde bulunan çok küçük metal parçalarının hangi metale ait olduğu söylenebilir, örneğin burada saf olmyan Al görülüyor (4). Elektron mikroskop altında 150.000 kereden fazla büyütülmüş bir kâğıt lifi (5) ve bir insan saç teli görülüyor (6). Bir zarfın üzerindeki parmak izlerini bulmak için vakum (boşluk) ortamında bir metal tozu buharlaştırılır (7), kusursuz parmak izleri elde etmek için parmak ucunun fotoğrafı çekilir (8), bu metot parmağı mürekkepleyerek parmak izi almaktan daha üstün olup onun yerini olmaktadır. İmzasız mektuplarda kullanılan harflerin nereden geldiği elle aranır (9).

EVİMDEKİ DAĞ SIÇANI

L. SKAÇKOVSKAYA

Dağ siçanı Topka yedi senedir evimizde yaşıyor. Bu, insanı şaşırtacak kadar akıllı ve anlayışlı bir hayvandır. Ailenin bütün bireylerine karşı özel bir yakınlık gösterir. Kendisini beslememiz için ricada bulunuşu çok eğlenceli olmaktadır: bize yaklaşır arka ayakları üzerine dikilir ve bacağımıza yaslanır. Sonra yine dört ayak üstüne gelir ve ön ayakları ile bacağımızı tırmalar. Eğer yemini vermekte gecikirseniz tiz çığlıklar atmaya başlar. Arada çok hoşuna giden bir yemek verdiğimizde arka ayakları üstüne dikilir ve sağ ön ayağını havada sallayarak adeta yalvarır: "Daha ver, daha ver".

Dağ siçanımız her yaz yazlığa giden insanlar gibi şehri bırakıp gider. Özgürlüğünü tam anlamıyla kullanır.

Topka sıcak günlerde güneşe uzanarak ısınmaya bayılır. Böyle günlerden biriydi, evden

bir hayli uzakta ağacın altına oturmuştum, Topka eşikğin üzerinde uyukluyordu. Birden arkamda ayak sesleri duydum. Etrafıma bakındım : İki kocaman kedi tüylerini kabartmış kavga ediyorlardı. Topka eşikten aşağı atladi. Telâş içinde ve kısacık ayaklarıyla otları ezerek rüzgâr hızıyla top gibi bana koşmağa başladı. Patikaya varınca şöyle bir durup başını kaldırdı, dikkatle kedilerin koştuğu yöne doğru baktı ve yeniden dörtünela bana koşmaya koyuldu, aceleden arka ayakları havaya doğru kalkıyordu. Koştum ve onu alıp dizime oturttum. Huzursuz bir şekilde havayı kokluyor ve çevresine bakınıyordu. Kedilerin gelip bana birşey yapmasından korkmaktaydı. Onunla konuştum, sırtını okşadım, kulaklarının arkasını kaşıdım. Sonunda yatıştı ve acele etmeden eşığe doğru yola koyuldu.

Birgün bir bora öncüsü olarak inceden inceye yağmur yağmaya başlamıştı. Verandanın aralık kapısından Topka'nın ne yaptığına bakıyordum. Fena havalarda her zaman yaptığı gibi telâş içinde çitirdata çitirdata otları kemirmekteydi, ne olur ne olmaz diye karnını tika basa doldurarak âdeta besin stoku yapıyordu.

Ne yazık ki bu yağmur altında canım hiç de dışarı çıkmak istemiyordu. Topka, Topka diye seslenerek onu içeri çağırdım. Adını duyunca başını kaldırıp şöyle bir baktı ve sonra yine hızla ot kemirmeye devam etti. Birden hatırıma birşey geliverdi, uyuyan kızımı uyandırmak ister gibi "Alyonka, uyan !" diye birkaç kere bağırdım. Topka çiğnemeyi bıraktı, kuşkulu kuşkulu kulak kabarttı, başını fırl fırl döndürdü, sonra put gibi kıpırdamadan durdu, durumu kafasında ölçtü biçti, sonunda âni bir kararla koparabildiği kadar ot koparıp aceleyle yuttu ve eve doğru koşmaya başladı. Çok şaşırılmış ve sevinmişim, yeniden

seslendim : "Alyonka, uyan !". Topka hızla eşikten içeri daldı, kendine özgü merdiveni hızla tırmandı (merdivenleri kolay çıkabilsin diye basamaklar üzerine bir kalas koymuştuk) ve yanımdan geçerek kızımın uyuduğu odaya daldı. Yatağın önünde put gibi hareketsiz durarak her sabah yaptığı gibi beklemeye koyuldu. Kızım la her sabah en sevdikleri oyunu oynarlardı. Alyonka ona önce bir, sonra öteki terliğini atar, dağ sıçanı arka ayakları üstüne dikilerek terliği ön ayaklarıyla havada yakalar ve döşemeye fırlatırdı. Bazen durup sevinçle homurdanır, sonra yine oyuna devam ederdi. Topka yatağın önünde durmuş, oyunun başlamasını bekliyordu ki birden aldatıldığını anladı, evde ondan ve benden başkası yoktu. Öyle bir gücendi ki ! Bir kenara çekilip tortop oldu ve uzun süre öylece hareketsiz kaldı.

Şaşıp kalmıştım. Ona çok acıdım. Yalnızca şaka yapmak istemişim, o ise bunun şaka değil aldatmaca olduğunu anlayabilmişti, çok akıllı bir hayvan olduğu belliydi.

Dağ sıçanları yabancıları sevmezler, fakat biz onlarla yalnız kaldığımız sürece bunun farkında olamazlar. Lenfilm bir filmde rol alması için Topka'yı davet ettiyse de o sinema aktörü olmak istemedi. Televizyonda "Çocuklar ve Hayvanlar" adlı programı şaşarak seyrettiyse de hem evde olduğu için bir güven duyuyordu, hem de doğrusu bunu biraz zoraki yapmıştı. Hep yabancı hayvanları, yabancı yerleri gösteriyorlardı, onun "ülke"sini değil... Bütün bunlara rağmen o ödleğ değildir. Eve yabancı biri geldi mi Topka onunla karşılaşmaktan kaçınır ve saldırmaya hazır bir halde bekler, tıpkı evini koruyan sadık bir köpek gibi.

NAUKA-I JIZN'den

Çeviren : Dr. Selçuk ALSAN

ADİ SOĞUKALGINLIĞI HAKKINDA NE BİLİYORSUNUZ ?

İşte burada sizin burun ve solunuma ait bilgilerinizi ve öksürük belirtilerini denemek için bir küçük sınav. Aşağıdaki durumların her biri doğru ya da yanlıştır.

1. Soğuk algınlığı bazı ailelerde diğerlerine göre daha sık meydana gelmektedir.

2. Kadınlar erkeklerden daha çok soğuk algınlığına yakalanırlar.
3. Sigara içmek bir kimseyi soğuk algınlığına daha hassas kılar.
4. Soğuk algınlığını ye, ateşin aklıktan ölsün eski deyimi sağlam bir öğüttür.